

Etika a IT: Náměty na témata esejí

Vatikán a AI

Svatý stolec vydal dokument „ANTIQUA ET NOVA: Note on the Relationship Between Artificial Intelligence and Human Intelligence“. Co v něm všechno je? A co by si z něj měli odnést inmatiči?

<https://www.vaticannews.va/cs/vatikan/news/2025-01/svaty-stolec-vydal-dokument-o-vztahu-umele-a-lidske-intelligence.html>

https://www.vatican.va/roman_curia/congregations/cfaith/documents/rc_dof_doc_20250128_antiqua-et-nova_en.html

Analýza YouTube videí navádějících k podvádění

Na YouTube lze najít spousty videí, která radí studentům jak podvádět. Jak podvádět u písemných zkoušek? Jak podvádět u online zkoušek? Jak se vyhnout detekci plagiátorství? Jak přelstít detektory textu vygenerovaného umělou inteligencí? Atd. Zvolte si některé z témat a analyzujte dostupná videa. Jaké rady jsou nejčastější?

Roboti zabíjející lidi

<https://www.schneier.com/blog/archives/2023/09/on-robots-killing-people.html>

Gamifikace akademické etiky

Vstup do DP Mária Štrause (navazuje na jeho [bakalářskou práci](#)) – jak měřit posun ve vnímání etických témat. Tedy jak poznat, že hraní hry mělo na hráče nějaký vliv?

Měření šumu (bias) ve velkých jazykových modelech

Přehledová práce: Jaké typy šumu se vyskytují, jaké mají důsledky. Datasetsy pro testování zašumění modelu.

Dezinformační e-maily

Poměrně široké téma, lze uchopit různě (analýza mailboxu vaší babičky, dezinformace v souvislosti s volbami, možnosti prevence/blokování)

Pozor, během výzkumu se můžete setkat s nechutnými věcmi (třeba jako označovači v <https://time.com/6247678/openai-chatgpt-kenya-workers/https://time.com/6247678/openai-chatgpt-kenya-workers/>)

Etická hlediska generativních jazykových modelů

Proč musela Galactica po třech dnech skončit, zatímco ChatGPT funguje dál?

<https://www.technologyreview.com/2022/11/18/1063487/meta-large-language-model-ai-only-survived-three-days-gpt-3-science/>

Dekarbonizace bitcoinu

Případně další etická hlediska spojená s kryptoměnami

<https://www.theatlantic.com/ideas/archive/2022/12/cryptocurrency-mining-environmental-impact-solution/672360/>

Využití (generativní) umělé inteligence v propagandě na sociálních sítích

Jak moc je tento fenomén rozšířený? Zmapovat konkrétní případy a jejich důsledky

Deanonymizace bitcoinu

<https://www.wired.com/story/tracers-in-the-dark-welcome-to-video-crypto-anonymity-myth/>

Rozpoznávání obličejů a soukromí

<https://journalprivacyconfidentiality.org/index.php/jpc/article/view/638>

Anonymita online a její zneužití k obtěžování a zastrašování

<https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/08900523.2014.917976>

Vaše online identita

Zkuste vypátrat, jaké informace o vás jsou veřejně dostupné a vygooglitelné. Překvapilo vás něco? Litujete toho, že jste někdy něco sdíleli? (možno realizovat jako projekt ve dvojici, kdy nebudete pátrat o informacích o sobě, ale o tom druhém)

Krádež identity

Pokuste se získat identitu vašeho spolužáka či kamaráda na sociální síti nebo v e-mailu. Na důkaz úspěchu vyvěste příspěvek nebo odešlete zprávu. Odeslání zprávy či vyvěšení příspěvku musíte provést z vašeho zařízení, nikoliv ze zařízení oběti (tj. krátkodobé získání přístupu k odemčenému telefonu či počítači se nepočítá).

Pozor, tento projekt je na hranici etiky i pravidel používání univerzitní sítě, proto:

- 1) Před zahájením jakýchkoliv aktivit získajte prokazatelný souhlas potenciální oběti.
- 2) Získáte-li cizí identitu, nesmíte ji použít na nic jiného, než vyvěšení příspěvku či odeslání zprávy.
- 3) Ihned po úspěchu svoji oběť informujte o získání její identity i o způsobu, jakým ke krádeži identity došlo. Není-li toho schopna, pomozte jí se zabezpečením, které podobným útokům zabrání.
- 4) Příspěvek či zpráva, kterou odešlete pod cizí identitou, nesmí vaši oběť žádným způsobem poškodit.
- 5) K získání identity je možné využít jakékoliv komunikační nástroje (např. e-mail, telefon, třetí osoby, sociální inženýrství, podvodné WWW stránky, škodlivý software,...).
- 6) Je zakázáno použití jakéhokoliv násilí, náznaků násilí či vyhrožování.
- 7) Jakékoliv pochybnosti o korektnosti vašeho postupu předem konzultujte s vyučujícím. Esej bude popisovat způsob, jakým ke krádeži identity došlo. Z eseje musí vyplývat zobecnitelné ponaučení.